

Szerkesztőfőnök

Nagy-Bacsokere,

Zápolya-utca 1-ös szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája  
Nagybacsokere, Zápolya-utca 1.  
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

# TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felélős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Égész évre ———— 12 :  
Félévre ———— 6 :  
Negyedévre ———— 3 :  
Egy óra ———— 1 :  
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadják el.  
Azonkívül az összes hirdetés-  
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybacsokere, 1898.

XXVII. évfolyam, 184. szám.

Szombat augusztus 13.

## „Spitalspolitik.”

Nagybacsokere, augusztus 13.

A támadások, melyek a monarchia osztrák államából mindennap nagyobb vehemenciával zúdulnak le báró Bánffy miniszterelnökre, szinte izléstelenek kezdenek lenni. De még undorítóbb a magyar ellenzéki sajtó egy részének üzelve, amely az osztrák támadásokat magáévá teszi és pusztán a támadás kedvéért hűtlenül elhagyja a nemzeti álláspontot és elárulja a magyar érdekeket. Kaján szemrehányásnál egyebet nem jelent e cikkely című választott ékes német szó sem, — bocsáson meg érte a szives olvasó! — mely szót gyorsan felkapott és büntetést érdemlő önmagáról való megfélemléssel terjeszt néhány magyar lap is, melyek pedig ugyancsak nagy hangon állítják, hogy egyedül ők vettek bérbe minden hazafiságot.

A kiegyezés kérdésében báró Bánffy miniszterelnök a törvény alapján áll és az osztrák presszóval szemben azzal a kijelentéssel védelmezi meg álláspontját, hogy az érvényben levő törvény értelmében sem újabb provizórium nem lehet, sem az osztrák alkotmány 14. szakasza alapján végleges szerződést nem köthet Magyarország. Ez törvény és igazság és ezen az alapon Magyarország egész hazafias közvéleménye támogatja a miniszterelnököt.

Gróf Thun osztrák miniszterelnök és gróf Goluchowsky közös külügyminiszter utalt a monarchia érdekére, mely nem enged meg tartós szakítást Magyarországgal és Ausztriával. Hivatkoztak továbbá arra, hogy az Ausztriában uralkodó helyzetnél fogva báró Bánffynak bizonyos előzékenyiséget kellene tanúsítani még akkor is, ha az kellemetlenségekkel lenne összekötve. Ezzel szemben báró Bánffy a törvényre hivatkozik és a magyar parlament színe előtt tett nyilatkozatára, és követeli gróf Thun ígéretének teljesítését, aki kötelezte magát, hogy a kiegyezési javaslatokat szeptemberben tárgyalatni fogja a reichsrath által. Gróf Thun ezt az ígéretét nem képes teljesíteni és így immár nem lehet más tárgyalásokat folytatni, mint azokat, melyek a külön vámterületre vonatkoznak.

Ezt a politikát nevezik „Spitalspolitik“-nak és akadtak magyar lapok, melyek az osztrák támadásokat nemcsak lenyomatták, hanem még élesebb kifejezésre juttatták. Magyarország ezen ellenségeinek és ezeknek a politikai ellenfeleknek legyen elég annak kijelentése, hogy ha nekik Bánffy miniszterelnök politikája „spitalspolitik“, ezt a politikát egész Magyarország támogatja és hogy ebben az esetben nemcsak a nagy és kompakt szabadelvű párt, hanem az ellenzék minden hazafias és higgadt eleme is készségesen követi a miniszterelnököt.

Báró Bánffy miniszterelnök határozott fellépése és megteveszhetetlenül törvényes

eljárása egy táborban egyesítette egész Magyarországot, mely mint egy ember áll e politika vezetője mellett és nem törődik a rövidlátók önhittségével.

**Az elhagyott Szerbia.** Belgrád, aug. 12. Itteni kormánykörökben élénk érdeklődéssel, de nem minden érzékenység nélkül nézik a többi Balkán államnak Oroszország körül való csoportosulását. Egy ellenzéki lapot le is foglaltak a napokban, mert azt fejtegette, hogy Szerbia a bekövetkezendő fontos események előestéjén teljesen elszigetelve fog állni. Utalt arra, hogy mialatt Románia, Bulgária és Montenegró érdekeik védelmére szövetséget kötnek, Szerbiában visszavonás uralkodik, sőt ugyazólván a szerbek ellenszögölnek hivatásuk történelmi követelményeinek. Zajtalan agitáció folyik az egész vonalon a jelenlegi uralom ellen. A helyzet bizonytalan, de minden pillanatban komolylyá válhatik. Az újságoknak nem szabad erről írniok, nehogy külföldön is megtudják a kedvezőtlen dolgokat, sőt a kormány a külföldre menő sürgönyöket is szigorú cenzura alá veszi.

## Elismerés a honvédeknek.

Nagybacsokere, augusztus 13.

Dr. Dellimanics alispán e napokban küldte meg a nagybacsokereki honvédegyelet elnökének, H a d f y Döme kir. közjegyzőnek Arad városának azon figyelemreméltó határozatát, melyben a vármegye törvényhatósági bizottsága kifejezi elismerését, háláját és tiszteletét az 1848—49. években vívott szabadságharc dicső honvédei iránt a Jász-Nagykun-Szolnok vármegye határozatát, melylyel Arad városának lelkes indítványához csatlakozik.

E határozat egész terjedelmében így hangzik:

A vármegye törvényh. bizottsága Arad szabad kir. város törvényh. bizottságának 3170/98. sz. hazafias határozatát magáévá teszi, és lelkesült örömmel ragadja meg az alkalmat arra nézve, hogy az ember legszébb ideája, a szabadság kivívásáért 1848/49. évben lefolyt Titáni küzdelem félszázados évfordulója alkalmából az 1848/49. évi szabadságharcban részt vett honvédek iránt elismerésnek és örökös hálájának kifejezést adjon.

A hazaszeretetből fakadó ihlettség szállja meg minden magyar ember lelkét akkor, a midőn a nemzet szabadságáról és azon hős honvédeinkről van szó, a kik a századokig elnyomott magyar haza szabadságát ezer véres csatában vérhullatásuk árán nekünk és utódainknak megszeresték; — a mikor az embert, embertől elválasztó választal lerombolásával a magyar, mint testvér az „egyenlőség és testvériség“ szent zászlóját lobogtatva halál-megvetéssel rohant a véres csatákba hazája szabadságának kivívásáért. Mindannyian hősök voltak ők! Mindannyian kiérdemelték a hálás utókor tiszteletét, háláját és elismerését!

Nagy idők voltak ezek! Legyen dicső örökre a kor méhé, mely ezen eszmének

volt ezüldője! Dicsőség legyen mindenkor ezen lánglelkű hősöknek, — a mi apáink, — az 1848/49. évben küzdő hősök emlékének, kik ezen eszméket vas akarattal, annyi dicső csatában megvalósították.

Mig magyar éi az ezer éves hazában a Duna, Tisza mentén és Erdély bárcói közt, a mig az ember, az emberi szent jogokért lelkesedni képes, addig az 1848/49. év és ettől elválaszthatlanul dicső honvédeink neve minden magyar ember és minden szabadság-ézerető nemzet szívében élni fog.

Mindenkor büszke örömmel és önérettel emlékezik meg mindenki magyar honvédeink hősiességéről; a kik nem csak szabadságot szereztek nekünk, de a hosszú századokon át tartó elnyomatás után a „Magyar“ nevet az egész művelt világ előtt tiszteltté is tették és alkalmat nyújtottak nekünk arra, hogy alkotmányos böles királyunk jogara alatt a magyar, mint szabad nemzet, szabad hazában élhet és élvezheti a béke és szabadság áldásait.

Legyen tehát mindenkoron dicsőség az 1848/49. évi hős honvédeink nevének és emlékének!

Ezen elismerésünket a még élő és elhunyt 1848/49. évi honvédeinknek ünnepélyesen kijelentjük; ezeket örök idők emlékeztetésére jegyzőkönyvbe iktatjuk és az összes vármegyei és városi törvényhatóságokkal az ottani honvéd egyesületekkel leendő szives közlés végett megküldjük.

Kelt Szolnokon, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának 1898. évi június hó 27. napján tartott közgyűlésében,

Jegyzette és kiadta

Biró Mátyás s. k.,  
vármegyei jegyző.

## Tanintézetek.

A jegyzői szakiskola.

Nagybacsokere, augusztus 13.

A községjegyzői képesítés reformja régóta foglalkoztatja az irányadó köröket. Nem csoda, mert az 1883. évi I. t. c. 6 §-ában megkövetelt minimalis képzettség a folyton haladó korszaknak e téren való követelményeit ma már nem elégíti ki. Oly intézet pedig, a melyen a minimalis képzettséghez szükséges előtanulmányokat a jegyzői pályára készülő ifjak elsajátíthatták volna, mindaddig nem létezett, mig néhány busgó fé. fiu, közöttük az intézetnek érdemduz megalapítója, kilenc évvel ezelőtt meg nem nyitották Nagy-Bacsokereken a jegyzői szakiskolát. Azóta ezen intézet a községi közigazgatás javítása tekintetében meglehetősen eredményeket ért el.

Jó híre ma már országszerte ismeretes: a belőle kikerülő ifjak nagy része teljesen azon a képzettségi fokon áll, a melyet egy községi jegyzőtől a modern korszak hivatása terén megkövetel. Az intézet rohamos fejlődését és évről-évre való megismosodását mi éber figyelemmel kísértük mindig, s hogy hivatásának, a cöltudatos vezetés mellett, minden tekintetben megfelei, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az ország minden

valamint fekete, fehér és szines Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

# Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként legujabb mintázat s szineken

## Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

A hivatalos melléklet 164. számával.

(120/II—9.6)

részből felkeresik a jegyzői pályára készülőket, a belügyminiszter folyton figyelmében részesíti és évente anyagilag támogatja. Torontálvármegye községe minden tőle telhető módon protegálja, sőt címerének az intézet pecsétjében való használatát is megengedte. A torontálvármegyei jegyzői egylet csak dícséretes és reá nézve eléggé dícsőséget hozó eljárást követett, mikor fentartását saját égise alatt magára vállalta. A tanfolyam kilencedik évfolyamát becsülettel fejezte be.

A kilencedik évfolyamban, amelyben dr. Dellimanics Lajos alispán teljesítette ismét tőle megszokott lelkiismeretességgel az igazgatói teendőket, jelentkezett a tanfolyamra összesen 65 hallgató, ezek közül nem vétetett fel 20; nem jelent meg, bár felvéve lett 4; évközben kilépett és kimaradt 15; kitiltatott az intézetből 3 hallgató. Betegség miatt kimaradt 4 hallgató, a kik a fenti 15 ben már befoglaltak.

A tényleg megjelent 33 hallgató közül nemzeti s nézve volt magyar 16, német 8, szerb 5, román 4. Vallásra nézve: róm. katolikus 16, ev. ref. vallású 7, gör. keleti 8, ág. evang. 2. A hallgatók száma megyék szerint következőképp oszlik meg: Torontálmegyei volt 22, Aradmegyei 1, Alsó-Fehér, Arva, Bereg, Bihar, Hajdu és Pest Pilis-Solt-Kis-Kun megyék 1—4 hallgatóval gyarapították az intézetet, Csongrád és Maramaros megyék 2—2 hallgatóval. Az évi zárvizsgáról szóló kimutatás szerint végbizonnyítványt 16 hallgató kapott. A zárvizsgán jeles eredménnyel vizsgázott 3, jól 6, elégségesen 6, visszalépett a vizsgától 1 hallgató.

A tanfolyam szakkönyvtára a hivatalos kimutatás szerint jelenleg 299 kötetből áll, mely részben ajándék, részben pedig vétel útján szerzetett be. A könyvtári jegysék szerint főszűly a hallgatók által használni szokott tankönyvek beszerzésére van fektetve. A törvényhatóságok szabályrendeleteinek gyűjteményei is meg vannak a könyvtárban és a különböző szaklapok is.

A tanintézet internátusát, mely oly fontos és életbevágó intézmény volna, az elmúlt évben sem lehetett megnyitni. Oka a közöny volt. Az arra hivatott tényezők alig számbavehető működése mellett a szegénysorsú ifjak érdekében hatalmas eredményt lehetne pedig elérni. Mi sem mutatja ki jobban az ezen humanus intézménnyel szemben ép a községek és községi jegyzők részéről tanusított közönyt, mint az, hogy a kilencedik tanév végén a tépintézet tényleges vagyona 41 frt 62 krt tett ki. Nem lehet e téren megyénk községi jegyzőit egyedül a közsény vádjával illetni, mert ép az ország más részeiből ide özönlő szegénysorsú ifjak azok, a kik a tépintézet áldásaiban fentállása idején

részesültek. A tépintézet alapitókójának létrehozása országos érdekű dolog, s ép azért Magyarország minden községének hozzá kellene járulni. Ha minden község csak 1—2 forintnyi adományt tenne, pedig ezt megerősítés nélkül mindenik megtehetné, kész volna az alap.

Az elmúlt tanév történetéből kiemelhetjük a következő fontosabb momentumokat: A tanfolyam kilencedik évfolyamát 1897. évi szeptember hó 5-én nyitotta meg dr. Dellimanics Lajos alispán, tanfolyami igazgató, mely alkalommal Bielek Antal „A községi jegyző hivatása erkölcsi tekintetben” című alapos tanulmányra valló értekezését élnék érdeklődés között megtartotta.

A belügyminiszter az idén is, mint minden évben felhívta a törvényhatóságok alispánjainak figyelmét a tanfolyamot jeles és jó eredménnyel végzett ifjakra. A tanfolyam az országos jegyzői egylet pártoló tagjainak sorába is belépett és az 1897. évi szeptember 26-án Budapesten tartott évi közgyűlésen képviseltette is magát.

Egy fontos momentum tűnt fel az utóbbi években. A hallgatók egy része ugyanis, mert Torontálmegyénél a tavaszi jegyzői szigorlatok május havában tartatnak meg, nem várta be a megyei jegyzői szigorlat letévése után a tanfolyam végét és ez által a hallgatók sorában az év végén érezhető oszkkénés állott be. Ez okból feliratilag kérelmezte a belügyminiszternél, hogy engedje meg, miszerint Torontálvármegyénél a tavaszi jegyzői szigorlatok mindig június hó második felében tartassanak meg, a mikor a tanfolyam már befejeztetett.

Kérelmezte a tanfolyam az egyévi önkéntesi jogosultságot is, azonban minden törekvése azon egyetlen körülményen, hogy nincs nyilvánossági jelleggel felruházva, hajótörést szenvedett.

A tanfolyam a törvénybe iktatott ápril hó 11-iki emlékünnepeit kiváló díszességgel megülte, a mely alkalommal dr. Vinczevidy Ernő általános tetszés között tartotta meg nagyszabású ünnepi beszédét.

Meg kell még emlékeznünk az intézet keretében működő jegyzői irodáról is, mely a jegyzői karnak a vármegye központjában előforduló dolgok elintézése körül kétségtelenül nagy szolgálatot tett.

Az előadók, az évben is, tekintetlana nagy terjedelmű anyagra, a hallgatók alacsonyabb fokú minősítésére, rendkívüli és igazán eléggé nem méltányolható munkásságot fejtettek ki, a melynek eredményét a június 12., 13. és 14-iki zárvizságon magunk is tapasztalhattuk.

Ezen már megizmosodott intézetnek minden esetre legszebb dícsérete eddig elért nagy sikere; s reméljük, hogy minden év egy új eredmény

korszaka lesz reá nézve a jövőben is. Az ország községi jegyzőitől igen sok függ, hogy e téren minden követ megmosdítva az anyagi támogatást is mentől nagyobb mérvben fordíttassák a szépen fejlődött intézetre. —1.

## HIREK.

### Tájékoztató.

Augusztus 29. A közig. bizottság ülése.  
Szeptember 8. Korékpárversony Nagybeoskeroken.  
A villamos világítással ellátott gőzfűtő reggeli 6 órá-  
tól nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután,  
5 óráig; minden délután szabanyfürdő.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepek miatt kedden délután 5 órakor jelenik meg.

— **Nagyboldogasszony.** Hétfőn ünnepi a katolikus világ legnagyobb Mária ünnepét, Nagyboldogasszony napját. Azét a Boldogasszonyét, a kinek kezébe ajánlta Magyarországot első királyunk, Szent István. Legnagyobb ünnepe ez különösen a néphitnek, a mely az első helyre helyezte hét hasonló között. Van Boldogasszony hava is; a népies naptár januárt jelöli ezzel a névvel, pedig augusztus Kiasasszony hava, jóllehet ennek ünnepe viszont szeptember elejére esik. A nagybeoskeroki róm. kath. plébánia templomban az ünnep alkalmából hétfőn az isteni tiszteltek sorrendje a rendes marad. A vegyes kar egy Kirms misét énekel, offertoriumra pedig a Wusching-féle „Ave Maria” 4 szólamu női kar kerül előadásra.

— **Uj anyakönyvvezetők.** A m. kir. belügyminiszter Torontálvármegyében a tiszahelyes anyakönyvi kerületbe Mesterovics Pál helyettes jegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a kis-zomboriba Gábor Imre kis-zombori lakost, a mokriniba Ivánovics Dusan jegyzői irnokot, végül a nagy-tószegibe Kristóf Mihály segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és a mokrini anyakönyvvezető-helyettes kivételével valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **A pápa állapotáról,** a hivatalos, csillapító táviratokkal szemben, azt jelentik ma Rómából, hogy az felette aggasztó. Az emésztési zavarok fokozódtak, az eddig használt szereknek alig van valami hatásuk. Lapponi doktor feltétlen nyugalmat ajánlott nagy betegének, a kitől egy pillanatra sem távozik.

— **Augusztus 13.** Mohács után a legzomorubb napja a magyarnak. Egy nemzet reménye, egy nemzet lelkesedése, hite, jobb jövőbe vetett bizalma temettetett el ezen a napon Világosnál. Sirt egy egész ország, haló tja volt mindekinek, guyhóban, palotában egyaránt ott állott a nagy ravatal, a melyen kiterítve feküdt

## A „TORONTÁL” tárczaja.

### A Gondviselés.

Csillagsugaras trónuson ült az Ur. Körüle vége nem látható sorban, fényes karéjban hullámszottak fel és le az angyalok és az üdvözültek, s engye a soha meg nem szűnő éneket, a mely az Ó dícsőséget hirdeti.

A fehér fényben ragyogó felhőkön napfényes arcu angyalkák lebegtek, a ragyogó égvilágot gyémántfényben tündöklő kerubek és szeráfok töltötték be végelelhatatlanul.

Ebben a fényen-fény mindenségben csak egy sötét árnyék, csak egy elborult alak tűnt fel. Ott állt az Ur trónjának számolija előtt, egyedül egymagában. Földfakó arcon, megnyult vonásain a kérélelhetetlen ridegség a szánakozó könyörületességgel volt osodálatosan egyesülve, egész tekintetén inkább a szomorúság, mint a kegyetlenség ömlött el. A Halál volt.

— Parancsoltál, Uram — szölt. — Itt vagyok.

As ének elhallkult, a szférák zengése megszakadt, szárnyuhanás sem hangzott, mikor megszólalt az Ur:

— Eredj oda, ahol alkotásaim egyik legszébbje tündöklő. Repülj a Balaton fölé és annak visszhangos felszígétéről hozd el nekem azt a szegény asszonyt, aki négy nap óta beteg.

Szétterjeszté szárnyát a bubánatos és egy suhanással eltűnt a boldogok honából. A szférák zenéje sengett tovább, az üdvözültek kara légy énekekkel dícsőitő a mindenek Alkotóját.

A Halál angyala megjelent abban a kis

szűk, nyirkos szobában, ahol a szegény Kovácsné már négy nap óta súlyos betegen feküdt.

A szoba földjén három apró poronty játszadozott, a szegény asszony három árva kis gyermeke, akiket, mióta az ura meghalt, a keze keserves munkájából tartott az özvegy.

Maga a szegény asszony ott feküdt az ágyon; forró, száraz ajkai lihegve kapkodtak levegő után, de lásfényben égő szeméi még akkor is a három kicsikén fügtek féltő, aggódó gonddal.

Mikor az Ur küldötte megjelent a szobában, a gyermekek egyszerre összehoronzogtak s fázósan, sirva borultak oda az édesanyjukhoz az ágyra. Telán megéresték a sir hidegét, meg a koporsó nehéz szagát, a mit a Halál szárnyai terjesztettek szét a homályosodni kezdő alkonyi levegőben.

A szegény özvegy száraz karjait kiterjesztve, magához szoritotta gyermekeit és felsóhajtott. Mit is kérhetne egy anya mást, így könyörgött:

— Oh Uram, tekints e három árvára, légy irgalommal. Ha nekem el kell mennem, ezek is elpusztulnak, nem lesz, aki gondjukat viselje; mindenható Isten, légy könyörületes és ne küld el még a halált. Tekints irgalommal e három árvára!

Az a szomorú angyal ott az ágy végénél halkán kiterjeszté szárnyait és nesztelenül, mint ahogy jött, ismét továszállt.

Lehajolt fővel állt meg a Halál az Ur trónja előtt.

— Miért nem engedelmeskedtél? — kérdő tőle a Mindenható.

— Uram, hogyan hozhatnám én el azt a szegény asszonyt, mikor három árva sir az ágyá-

nál! Parancsolt, hogy hozzam el azokat is és engedelmes leszek. De ne hagyj őket lassan, kinosan pusztulni el, elhagyatva egyetlen gyámlitójuktól, az édesanyjuktól.

Az Ur összeráncolá szemöldjeit és elborultak a felhők, megrengett a föld, felháborodott a tenger, a mikor megszólalt:

— Eredj a tengerbe és ahol legmélyebb az, onnan hozz nekem egy követ.

A Halál sebes szárnyuhanással bukott alá a tengerbe, hogy annak hajjai magasan zugtak föl utána, zivatáros háborgással, haragos örvényléssel jelezvén a mélyet, ahol egy másik világ lakója érintette a hullámokat.

Egy másodperonek a századrésze még nem telt el, amikor már ismét ott állt a Halál az Atya előtt. Kezében volt egy zöld binárral benőtt, gömbölyű kő, melyet a tenger legmélyebb mélyéből emelt ki.

— Harapjad ketté azt a követ, — parancsolá az Ur.

És a Halál kettéharapta a követ. Oh, azok a rettenetes fogak, melyek mindnyájunkat megfognak egykor örölni, a követ is darabokra tudják aprítani.

— Nézd meg, mi van ott — szölt tovább az Ur.

A Halál egy ioi-pici kis férget látott a kettéharapott kő közepén vonaglni. Szótlanul mutatta az Ur felé.

— Lásd — szölt az Örök — én tudom, hogy mi van a tenger fenekén. Nekem gondom van erre a silány kis férgre is. Mit gondolsz, lesz e gondom arra a három árvára?

A Halál némán hajta meg a fejét.

— Tehát menj és hozd el az anyjukat!

Polárgus.

az ország szabadsága, függetlensége. Hiába támadtak féltetnek, hiába folyt a forró vér, hiába öntözték a földet, a szabadság piros rózsái helyett gyász született belőle, a vitézek kezében kettő tört kardból bilincseket kovácsolt a tulnyomó erő, az elnyomó hatalom. Negyvenkilenc éve ma hogy Görgey letette a fegyvert — s negyvenkilenc év után is felsajog még minden magyar szív ennek a napnak az évfordulóján.

— Százket éves szabadsághős. A Horvát-Kécsához tartozó Hettényi pusztán e hó 9-én 102 éves korában halt meg Samu András, 48-as honvéd, a ki a szerbek ellen küzdött Kiss Ernő ezredes dandárában. A községben mindenki csak „az öreg András bácsinak“ nevezte és az öreg kuruc, a ki napszámból tengette életét, haláláig jó színben és jó egészségben volt. Minden előzetes betegség nélkül aludt el örökre. Néha arról panaszkodott, hogy a szemei gyöngülnek s mikor nem régen dr. Sonnenfeld körorvos a községben általános szemvizsgálatot tartott, ő is megjelent ott abban a hiszemben, hogy neki is ad valami szert a szemének, hogy jobban lásson.

— Dandár-gyakorlatok. A hetedik hadtesthez tartozó ezredek már valamennyien elhagyták állomáshelyeiket és megkezdődtek a dandár-gyakorlatok, melyek tulajdonképpen csak előkészületei a nehéz, fárasztó hadtest-mánővereknek, melyeken a király előtt fog megmérkőzni a hetedik és tizenkettődik hadtest. Valóságos hadjárat fátalmakkal jár egy ily nagyszabású döntőütközést, a mikor próbára teszik a legénység kitartását, tudását, de leginkább nélkülözési képességét. Mert napokon keresztül, étlen, szomjan menetelnek és csak késő este jut egy kis élelem, ha ugyan a kifáradt, kimerült legénységnek kedve van megfőzni az akkor kiosztott húst és rizst. A tényleges állománybeli katonaság még csak megmérkőzik valahogy ezekkel a bajokkal, de a már kényelemhez szokott öreg csapatok: a vén rezervisták közül, bizony-bizony nem egy dől ki az országúton. A hetedik hadtesthez tartozó tartalékos legénység e hó közepén indul gyakorlatra, míg a különböző fegyvernemhez tartozó tartalékos tisztek már bevonultak ezredeikhez.

— Új vasút. A hivatalos lap mai száma hozza az óbecse-újvidék-titeli h. é. vasútra vonatkozó engedélyokirathoz tartozó kiegészítő mellékletet. Miután a vasut a mi vármegyénket is érdekli, közöljük a következő érdekesebb részeket: A bácsbodrogvármegyei h. é. vasútnak Óbecse állomásából kiágazólag a magyar kir. államvasutak Újvidék állomásáig vezetendő vasút és ennek vaskaputiteli szárnyvonala mint rendes nyomtávú h. é. gőzmozdonyu vasut épitendő ki s olyképen rendezendő be, hogy a kiépített pályán a vonatok óránként 40 kilométer legnagyobb sebességgel közlekedhessenek. Állomások a következők lesznek. Az óbecse-újvidéki vonalon: Bács-Földvár, Csurog, Zsabya, Gosepodince, Temerin, Jarak, Vaskapu elágazás Titelfél. A vaskapu-titeli vonalon: Káty, Tiszakálmánfalva, Kovil-Szentiván, Vilova Gardinovec, Lok, Titel végállomás.

— Zászlószentelés. A nagybecskereki magyar katonai hadastyán és betegsegélyező egyesület hétfőn, Nagy Boldogasszony napján tartja báró Feilitzsch Berthold Szabolcs vármegye főispánjának védnöksége alatt zászlószentelési ünnepélyét. A zászlóanyai tisztelt Reitter Oszkárné, szül. Scherz Maysa urnő vállalta el. Az ünnepély sorrendje a következő: Augusztus hó 14-én délután a vendégek fogadtatása és elszállásolása. — Ugyanaz nap este 8 órakor fáklyásmenet zenekar kísérete mellett a fő-utón át a zászlóanya lakásához. — Fáklyásmenet után ismerkedési estély a kaszinó kertjé helyiségeiben. — Augusztus hó 15-én, mint az ünnepély napján, reggel 4 órakor nagy ébresztő zenekar által. — Ugyanaz nap reggel 1/2 8 órakor a tagok gyülekezése az egyesületi irodában. — 8 órakor felvonulás a város ház nagyertermébe. — 8-9 óra között az ifjúság gyülekezése a város ház nagyertermében. — 9 órakor Reitter Oszkárné urnő 3 nagysága mint zászlóanya által a koszoruleányok fogadtatása. — 10 órakor diszfelvonulás a bevont zászlóval a rom. kath. templomba zenekar kísérete mellett. — 10 órakor a zászló beszentelése. — A zászló beszentelése után kivonulás a templomból a Ferencz József-terre, hol alkalmi beszédet fognak tartani és ezek után következik a szegbeverés a megállapított sorrend szerint. — Délután 2 órakor diszbeled a kaszinó helyiségeiben. — Délután 4 órakor kerti-zene és tombolajáték s egyéb mulatságok. — Este 8 órakor tűzi-játék. — 9 órakor a táncmulatság kezdete. — A küldöttek a vasut-állomásokon egyenruhás rendező-tagok által fogadtatnak.

— Deák Péter és csókjai. Deák Péter, a zombor-bajai és a nagybecskereki színházaknak ez idő szerint Lippán működő igazgatója a hazai színészet egyik legveteránabb jelese és legjelesebb veteránja. — szomorú szívvel tapasztalta, hogy a lipai közönség nem fog a szép szó és a színlapra kitett komoly kiszórkesztő dorgatorium: Es a mig Deák Péter így elborongott a közönségnek ilyen romlásán, a komikus, Szalóki Dezső, a vállára ütött.

— Csók kell a magyarnak, nem sajtószabadság!

Deák Péter már azon tűnődött, hogy kinek a csókja kell a magyarnak: az övé, vagy Szalóki Dezsőé? (Mert, az igaz, egyik se tetszett valami kívánatosnak.) Akkor Szalóki Dezső, a komikus-kolumbusz elmondta neki a módszert; csak azt kötötte ki, hogy első esetben az ő jutalomjátékán csinálják meg. Hogy a módszer hatása minél frapánusabb legyen, egy rossz darabot is választott hozzá: Gécey István „Fekete rigó“-ját. A „Fekete rigó“ — igen szomorú népszimű, de megvan benne az az érdekes, hogy az egyik fő-alakot, Sáriát — a kit Lippán Feledi Boriska játszott — sokat öleli és csókolja egy másik fő-alak: Zólyomi Miklós. Szalóki Dezső hát a jutalomjátékára kiosztotta Zólyomi Miklóst — ő, nem magának! Ő nem volt annyira önző. Hanem egy műkedvelőnek, a ki kétséggel kívül nagy ügyességgel és a lehető legkevesebb lámpalázzal játszott, szavalt, énekelt és csókol. Es a műkedvelők csókjai tudvalevően olyan csók, a melyeket nem markiroznak. A színház természetesen szufolva volt. Szalókinak pedig annyi vagyonai voltak, hogy Kriványtal sem cserélt volna. Másnap... Az első hatás az volt, hogy egy nagy csapat fiatal ur audienciára, jelentkezett Deák Péternél.

— No, direktor ur, az még se szép, hogy egy valaki, a ki csak pár hét előtt tett érettségét, a színpadon vídámán ölelheti, csókolhatja a primadonnát, — s nekünk végzett joghallgatónak, mérnöknek, kereskedőnek még csak... —

Azután gyöngéden (de nem is annyira gyöngéden!) arra csóloztak, hogy bennük is van műkedvelői színpadi tehetség, de csak — a csók darabokban... Deák Péter pedig a beszéd hallatára önelégülten akart szakállába nevetni, de nem tehetette, mert már előbb leborotváltatta. E helyett nagy kegyesen megígérte a fiatal uraknak, hogy ügyüket a lehető legkedvezőbbben fogja elintézni, — azután felhívatta Szalókit, kidolgoztatta vele a műkedvelőprogrammet, — a melyet hir szerint már legközelebb megkezdésnek — azután elővette a deficiens könyvet és Echegaray után szabadon — így kiáltott fel:

— Ime ez az a csók, a mely kiránt... —

— Krivány. A M-g jelenti: Az aradi rendőrség, mint tudósítónk telefonozza, távirati értesítést kapott a göttheburgi államrendőrségtől, hogy az az ember, a ki a svéd hajóról a tengerbe vetette magát, egy 22 éves berlini fiatal ember volt. Tehát nem Krivány. A belügyminiszter elrendelte Szatmáry Gyula alispánnak, Schwager Alajos főszámvevőnek és Vörös Vidor tiszti ügyvezetőnek haladéktalan felfüggesztését. Nem vette tudomásul a közigazgatási bizottságnak legutóbbi jelentését, hanem elrendelte, hogy gondoskodják az alispán helyettesítéséről. A közigazgatási bizottságot ennél fogva vasárnapra újabb ülésre hívták össze.

— Szerencsétlenség a Maroson. A torontálmegyei Perjámos község mellett nagy rémtüzet okozott tegnap a megterhelt kompon a kifeszített drótsodronykötél egy szerencsétlen lendülete, amely egy emberéletet oltott ki s az egész komponépét halálos veszedelembé sodorta. A Maroson Hunyadmegyéből Tisza községből tutajon jött lefelé Szojka Petru tutajosztató társasága. A tutaj a rajta levő emberekkel szerencsésen áthaladt egész Aradmegyén s már Torontálmegyébe érkezett a perjámosi komphoz, midőn Szojka Petru Szerafin nevű fiát, aki az evezőt kezelte, figyelmeztették a kompon vastag drótkötélre, amely a Maros medre fölött átvonul. A fiatal, erős legény az evezőt nekifeszítette a drótkötélnek, amelyen éppen egy megrakott kompon indult a másik part felé, a drótkötél az evezőről lepatant, az evezőkészüléket leszakította s a 20 éves fiatalembert úgy mellbe sújtotta, hogy hanyatt vágódott a tutajon s rövid idő alatt kiszenvedett. A kompon a szerencsétlenség láttára elképzeltetlen rémtüzet tört ki s mivel a tutaj evezőkészüléke teljes erővel ütődött a drótkötélbe, a nagy rezdülés következtében mindenki azt hitte, hogy a kötél elszakadt és a kompon odavész. Nagy nehezen meg is lecsendesültek a kedélyek, a szerencsétlenül járt tutajt a partra vontatták s az evezős holtestéhez kihívták a hatósági közegeket. A vizsgálat során kiderült, hogy a szerencsétlenséget az elpusztult révész vigyázatlansága okozta.

— Multság. A kécsai önkéntes tűzoltóegylet augusztus hó 21-én tombolával összekötött táncvigalmat rendez. Belépti díj személynként 40 kr. Felülfizetettek köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

— Ki akar ipariskolát végezni? A budapesti m. kir. állami felső ipariskolába (VIII, Népszínház-utca 8. szám) a beiratás szeptember hó első napjától 5-ik napjáig tart. Az intézetnek négy szakosztálya van, u. m. a gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és fémipari szakosztály. Rendes tanulókat felvétetnek: kik a polgári iskola, gimnázium vagy reáliskola négy alsó osztályában jó osztályzatú bizonyítványt nyertek a magyar nyelvűből, a számtanból s algebrából, a mértanból és mértani rajzból. Az igazgatóság készséggel szolgál bővebb felvilágosítással.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságra lépnek: Stuklik Ignác gépész és Kocsis Teréz. — Dr. Annau Ernő rk. ügyvéd és Annau Szilárdka. — Kaspás Antal rk. földműves és Bodó Etel. — Pálfi Mihály rk. földműves és Fecske Róza. — Teszler Konrád és Frohdorfer Erzsébet. — Percz Demeter rk. földműves és Stefanov Darinka. — Kozlovácsi Lyubomir rk. földműves és Dragosev Mária. — Szöllőssy Gyula rk. járásbírói aljegyző és Ujváry Jolán. — Juránovics Gyula rk. vendéglős és Erdődy Gizella. — Keszeg Mátyas rk. földműves és Molnár Anna. — Bugárszki Milivoj gk. tanító és Szekulics Zsófia. — Löwy Gyula izr. gabonakereskedő és Fischer Hermina. — Dr. Klein Dániel izr. orvos és Kadelsburger Amália.

Született: Szelgrád Mátyas rk. földműves, fiu ikrei. — Rosta Antal rk. földműves, fia. — Adler Soma isr. szabó, fia. — Rablov Milos gk. napszámos, fia. — Majda Péter gk. béres, leánya. — Magyarov Radivoj gk. földműves, leánya. — Szeiler Kristóf rk. napszámos, leánya. — Mester Mátyas rk. napszámos, fia. — Nedeljkov János rk. ács, fia. — Popov Dušan gk. kovács, fia. — Leiternann Katalin rk. oseléd, fia. — Florin Damjan gk. földműves, leánya. — Gardinovacski János gk. földműves, fia. — Lakatos Ferenc rk. napszámos, leánya. — Ferdinándi György rk. napszámos, fia. — Budai István rk. földműves, fia. — Boszilykó József rk. fogházőr, fia. — Straul Mátyas rk. napszámos, fia. — Györi Győző rk. vasuti hivatalnok, fia. — Nemes-Szalóki Mihály ev. ref. póstatiszt, leánya. — Grubácsi Sándor gk. földműves, leánya. — Danko Albert rk. zenész, leánya.

Meghalt: Szalvéter Mátyas rk. hivataloszolga 63 éves, tüdővész. — Vukov Volinka gk. 1 éves, göröcsök. — Atymov Judita gk. 10 éves, dermedet. — Valcer Anna rk. 3 hónapos, göröcsök. — Brogyanec Mihály rk. 2 éves, vízbe fullt. — Novákovics János gk. 2 1/2 éves, göröcsök. — Petrovics Ignác gk. hentes, 45 éves, tüdővész. — Özv. Miklós Andrásné rk. 62 éves, nyaktörés. — Lakatos Anna rk. 2 napos, életgyenge. — Binert Antal rk. 53 éves, idült veselő. — Maximosev Péterné gk. 17 éves, tüdővész.

— Werner orfeuma. A kedvezőtlen idő dacára nagyszámú közönség gyűlt össze tegnap este a kaszinó éttermében, mely pompásan mulatott a Werner-orfeum sikerült számain. A legnagyobb érdeklődést természetesen a „fekete Patti“ keltette fel, kinek erőteljes s amellől behizelgő légy hangjéért bizonyára szívesen fizetne ezeket — Patti Adalina, aki ma már, mint tudva van, sok művészettel, de kevés hanggal énekel. A fekete énekesnő viszont elengedne valamit az ő hatalmas organumából, ha a fehér Patti iskolájából juna neki egy kevéske. Sokat tapsoltak a sötétarcu primadonnának, de azért a helybeli aranyifjúság egyetlen tagja sem szeretett belé. Nagy sikere volt Werner igazgatónak, ki a Momi Mandl recitációjával folytonos derűtségben tartotta a közönséget. A többi artistákon kívül, kik szintén derék legények és leányok, Marcojn Jenő érdemel elismerést a szakácsművészetéért — és mint színházi nyelven mondják — az ügyes rendezéséért. A társulat ma jászik utójára, holnap visszamegynek Temesvárra.

## Irodalom és színészet.

— Magyar szerzők egyesülete. A magyar szerzőknek rég óhajtott egyesülete, melynek előkészítő bizottságát áprilisban küldte ki egy szervező-gyűlés, a közeljövőben megalakul. Az alapszabálytervezetet, melyet az előkészítő bizottság egyik tagja készített, a kiküldött bizottság e hó végén veszi tárgyalás alá s az így végleg szövegezett alapszabályokat a bizottság láttamozás végett a belügyminiszter elé terjeszti. Az alapszabálytervezet szerint az alakulandó szerzők egyesülete első sorban

a szinpadai írók és fordítók érdekeit védi meg, de hatáskörét kiterjeszti, mindazokra a kiknek a magyar szerzői törvény s a külfölddel kötött szerződések jogokat biztosítanak. Különösen a külföldi színházi ügyek garázdálkodása ellen fog fellépni az egyesület s ezekkel szemben nemcsak az írókat és fordítókat, de a szinigazgatókat is meg akarja védeni. Az új egyesület alakuló-gyűlését szeptember hó folyamán tartja meg.

**— Az új intendáns.** Valamely ország kulturája nem nélkülözheti a legjobbak és legtehetségesebbek áldozatait és épen a legjobbak kell hogy legyenek azok, akik e magas cél érdekében fáradoznak. E sarkigasság helyes felfogásában folytatott tárgyalásokat a belügyminiszter gróf Keglevich Istvánnal az intendántúra átvételére végett s miután a tárgyalások az illető műintézetekre, a magyar királyi operára és a nemzeti színházra nézve kedvező befejezést nyertek, megtörtént a minap gróf Keglevich István kiszervezése e két intézet intendánsává. Hogy immár másodsor is gróf Keglevich István személyére esett a választás, örömmel üdvözlő Magyarországot egész kövételénye, a szakemberek ép úgy, mint a nagy közönség. Az új intendáns ezt az állást évek előtt, még pedig buzamos ideig becsülettel viselte már és a sikerek, melyeket intendánsága alatt elért, igen emlékeztetnek a Keglevich-éra. Kiterjedt általános és szakképzés, tisztult előkelő ízlés, éles szem a színi irodalom és szinpadai technika vívmányai és szükségletei iránt, ezek ama tulajdonságok, melyek a grótot a két színház művészeti és adminisztratív teendőinek vezetése körül különösen kitüntetik. A gr. Keglevich-éra volt a fénykora operának, mely 8 utána folyton súlydult és már közel volt a tönkrejutáshoz. Az 8 erős és erőlyes kezére, az 8 szigorúra és hozzáférhetlenségére van szükség, hogy ki lehessen emelni az intézetet az iszapból, amelyben az eddigi lanya vezetés folytán megakadt úgy, hogy a művészek kedvetlenül végezték kötelességüket és a közönség kerülte az intézetet. A legnagyobb megelégedéssel és a legjobb kilátásokkal üdvözöljük újfent gróf Keglevich Istvánt a legelső rangú magyar műintézetek élén; tőle várja az ország és a főváros, hogy az immár újból az 8 hivatott vezetésre bízott intézeteket nemcsak a művészet és a jó ízlés helyeivé, hanem igazi elsőrangú műintézetekké is fogja felemelni.

**— A millenniumi hódoló díszfelvonulás** nagy körképformájában, mely a legnagyobb szerű módon örökíti meg a millenniumi ünnepélyek kétségkívül legnagyobb mozzanatait, már teljesen elkészült és néhány nap óta látható Budapesten Andrássy ut végén a városligetben levő körképpalotában. Mint lapunknak írják, a magunk vidékéről, a mi lovagok alatt telje arcképséggel saját díszöltönyükben is vannak festve a következő urak: Balás Iván, Csokonics Iván gr., Damasskin Arsen, ifj. Dániel Pál, ifj. dr. Damkó Pál, Jagodics Bogumil, Jankó Agoston, Jenovai Zoltán, Koronghy Gyula, Rónay Ernő, Solymos Gusztáv. Az óriási festmény alkotója Eisenhut Ferenc, a kép megfestésében segítettek neki: Márk Lajos (arcképek); Zich Ferenc (tájkép); Olgay Ferenc, Szilágyi Dezső, Mihalik Daniel és Maly József (tájkép); Meisl Agoston (alakok rajza, kicsinyben) Rozvadowszky és Wankie (lovak és lósserszámok); Rank Ferenc (architektúra).

**— A szerb színházat új igazgatója.** Hadssics Antal, az ismert szerb író és volt orsz. képviselő harminchárom évi működése után visszalépett a magyarországi szerb színházat igazgatásától. Utódjául megválasztotta a színi bizottság a huszonnégy éves fil. Stauojevics drt.

**— Puskin-jubileum.** A párbajban korán kimult hírneves orosz költő születésnapjának 100-ik évfordulója 1899 augusztus 26-ra esik ugyan, de azért már most megkezdtek az előkészületeket az ünnepély rendezéséhez. Nevezetes körülmény különösen az, hogy a csár egy ukázzal elrendelte, hogy egész Oroszországban gyűjtést rendezzenek egy Puskin-alapra, melynek kamatai különböző közművelődési célokra lesznek fordítva. Ezenkívül nagy mausoleumot vagy szobrot állítanak Puskin sírjára és segítenek akarják Puskin netáni elszegényedett rokonait. Ez utóbbi szándék azonban aligha lesz kivihető, miután Puskinnak nem maradtak szegény rokonai.

## Közgazdaság.

**— Szent-István napja.** Magyarország apraja-nagyja mindenkor örömmel áradó szívvel gondolt a közeledő Szent-István napjára, amidőn Szent-István Jobbjának s ezzel egyidejűleg a királyi palotának s székes fővárosunk nevezetességeinek megtekintése végett oktatlanul felrúdt 1—2 napra Budapestre. A közeledő esztendőben, a szomorú gazdasági viszonyok természetes folyamánként, az idegenturizmus Szent-István-napján már csökkent s ez idén, az ország minden részében pusztított elemi csapások okozta nyomor folytán, talán teljesen megszűnt volna, hogyha azon körülmény nem játszik közre, hogy helyzetük javítása végett keressék fel földbirtokosaink a fővárost. Az utóbbi esztendők elemi csapásai által sújtott magyar gazdasági helyzetén javítandó, az „Ingatlan- és Jézálog-Forgalmi-Intézet” Budapest, VI. váci-körut 39. szám alatt ugyanis lehetővé tette, hogy 2 ft 25 kr. kamatu s félévi részletekben törleszhető kölcsönhöz juttathassa a birtokosokat. Nagyban helyesen cselekednek tehát mindazok, a kik Szent-István napjára a fővárosba mennek, ha a birtokosaikra vonatkozó telekkönyvi kivonatokat s kataszteri birtokiv másolattal felkeresik a mondott intézetet, hogy helyzetük javítása érdekében ezen olcsó kölcsönt igénybe vegyék.

## Táviratok.

### Bánffy a királynál.

**Budapest, aug. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Ischlből jelentik, hogy báró Bánffy Dezső miniszterelnök ma reggel 8 órakor odaérkezett és 11 órakor 8 Felsége külön kihallgatáson fogadta.

**Budapest, aug. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Bánffy báró magyar és Thun gróf osztrák miniszterelnök ma délután fél 3 órakor részt vettek az udvari ebéden.

### A béke.

**Budapest, aug. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Washingtonból jelentik, hogy Long tengerészeti miniszter felszólította az összes parancsnokokat az ellenségeskedések beszüntetésére.

### A galíciai zsidóüldözés.

**Budapest, aug. 13.** (A „Torontál” eredeti távirata.) Krakóból jelentik, hogy ott tegnap ítéltek el több havi súlyos börtönre 3 nőt és 7 férfit, a kik néhány zsidó családot tetlenül súlyosan bántalmaztak.

### A tőzderék.

**Budapest, augusztus 13.** (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, forgalom 20.000 mm, a buza ára azonnali szállításhoz 5, határidőüzletnél 10 krral olcsóbb. Kötött: Buza márciusra . . . . . 8-25—8-27 Buza szeptemberre . . . . . 8-21—8-22 Tengeri 1899 májusra . . . . . 4-15—4-16 Tengeri augusztusra . . . . . 4-86—4-88 Tengeri szeptemberre . . . . . 4-86—4-88 Zab szeptemberre . . . . . 5-37—5-39 Rapceze augusztusra . . . . . 12-50—12-60

## VASUT-ÜGYEK.

### Pályázati hirdetmény.

Nyitra állomás felvételi épületének átalakítása és bővítésével kapcsolatos munkák biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó tájékoztató adatok, valamint a munkák végrehajtását szabályozó részletes feltételek az alulírt üzemeltetési pályafentartási osztályának hivatalos helyiségében (Teréz-körut 62. sz. I. em.) a hivatalos órák alatt megszereshetők s ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok f. évi augusztus hó 25-én délelőtt 12 óráig általános osztályunknál (Teréz-körut 62. sz. I. em. 6. ajtó sz. a.) nyújtandók be alábbi felirattal: „Ajánlat a nyitrai felvételi épület átalakítására és bővítésére.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi augusztus hó 24-én déli 12 óráig 1800 forint készpénz-

ben, vagy állami letétekre alkalmas értékű papirokban budapesti gyűjtőpénztárunknál lefizetendő. A letétjegy az ajánlatához nem csatolandó. Az értékű papirok a budapesti, illetve bécsi tőzsdéi tizennégy napnál nem régebbi árfolyam szerinti, de névértékét meg nem haladó értékben fogadtatnak el.

Az ajánlatok között a szabad választás jogot fentartjuk magunknak.

Budapest, 1898. augusztus hó.

Az üzemeltetőség.

(Utánnymás nem díjazatik.)

27192/II. sz.-hoz. A m. kir. államvasutak budapest—jobbparti üzemeltetőség.

### Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Budapest Ferencvárosi állomásán létesítendő kocsimosó és ezzel összefüggő építmények helyreállítására céljából ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, a feltételek és a pályázati feltételek budapesti jobbparti üzemeltetőség pályafentartási és építési osztályánál: (külsőkeresési ut.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig I. osztályunknál nyújtandók be, lepecsételve eme felirattal: „Ajánlat Budapest Ferencvárosi állomásán létesítendő kocsimosóra” Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni. Bánatpénz fejében legkésőbb f. é. augusztus hó 18-án déli 12 óráig 2000 ft, az az kétezer forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékű papirokban gyűjtőpénztárunknál (külső keresési ut.) lefizetendő.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékű papirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén a legutóbbi jegyzett, 14 napnál nem régebbi árfolyam szerinti számítatnak, de névértékén felül számításba nem vétetnek. Posta útnál beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti bevételnyel adandók fel. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk.

Budapest, 1898. évi augusztus hóban.

Az üzemeltetőség.

(Utánnymás nem díjazatik.)

8210. szám.

Torontáli h. é. vasutak.

1898.

### Pályázati hirdetmény.

A Nagybecskerek rendezett tanácsú város, a nagybecskereki és zombolyai járások területén átvonuló nagybecskerek-zsombolyai keskenyvágányú vasut, továbbá a módosi, antalfalvi és alibudári járások területén átvonuló és folyó évi üzemeltetésre megajánlott megújítási munkákra végzendő kőművesmunkákra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik következő feltételek mellett:

1. A pályázatban kitéendő, hogy ajánlattevő hatósági iparendelőlyvel bír és mely kerületre.

2. Kitéendő a vasuti épületeknél előforduló kőművesmunkákra ajánlott egységárak fillérekben.

3. Ajánlattevő világosan megnevezni tartozik, hogy mely vonalra, illetve mely járás területére eső építmények seprésére vállalkozik avagy az egész vonalon végzendő munkára reflektál-e, mely utóbbi esetben azonban egy nyilatkozatot tartozik csatolni, a mely szerint az idegen kerületben végzett seprésekből eredő esetleges felszólalások következményeit magára vállalja.

4. Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó végéig a torontáli vasutak üzemeltetőségénél benyújtandók.

Az üzemeltetőség.

## Hirdetések.

Zongora-raktár elsőrendű bécsi gyárból.

**WEISSER ADON**

NAGY-BECSKEREK, Aradóczi-utca.

Elvállal javításokat a legpontosabb és legszolidabb kivitelben. 597—10.4

Régi zongorák be-cseréltetnek.

# Torontáli helyi érdekű vasutak.

## Érvényes 1898. évi május 1-től.

Oda.				Nagybecskerek - Zombolya.				Viszsa.				Oda.				Szécsány - Verseck.				Viszsa.			
Személyvonat		V.-v.		T. H. E. V. 1.		Személyvonat		V.-v.		I-III. osztály		Személyvonat		V.-v.		T. H. E. V. 3.		Személyvonat		V.-v.		I-III. osztály	
I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	I-III. osztály	
700	815	ind.	Bpest ny. pályaudvar	érk.	715	—	—	—	—	—	—	800	1000	432	ind.	Nagy-Becskerek-Bégapart (1)	érk.	847	—	1026	—	—	
—	142	1146	Szeged	—	1238	—	—	—	—	—	—	505	—	135	ind.	Zombolya (1)	—	—	—	—	—	—	
—	410	100	ind. Nagy-Kikinda	—	1042	—	—	—	—	—	—	754	1200	616	ind.	Szécsány (1)	—	—	—	—	—	—	
300	1000	432	ind. N. Becskerek (2) ér.	847	—	1142	538	1026	—	—	—	807	1213	629	érk.	Bóka	—	—	—	—	—	—	
309	1009	448	ind. N. Becskerek Gytelep	838	—	1133	527	1014	—	—	—	809	1214	631	érk.	Zsebely	—	—	—	—	—	—	
316	1016	452	érk. Sándorudvar (2)	831	—	1126	520	1004	—	—	—	826	1231	651	ind.	Bóka	—	—	—	—	—	—	
—	—	138	ind. Pancsova (2)	830	—	1125	519	1003	—	—	—	836	1241	671	ind.	Kanak	—	—	—	—	—	—	
317	1017	458	ind. Sándorudvar (2)	818	—	1114	508	949	—	—	—	847	1251	678	érk.	O-Lécs	—	—	—	—	—	—	
328	1028	508	Lázárföld	811	—	1107	501	940	—	—	—	859	101	728	ind.	Széchenfalva-Ráros-Istvánvölgy	—	—	—	—	—	—	
334	1034	516	Pusztá-Kenderes	806	—	1101	495	932	—	—	—	913	115	747	ind.	Györgyháza	—	—	—	—	—	—	
341	1040	522	Lajosmajor	784	—	1051	445	918	—	—	—	933	131	805	ind.	Uj-Zichyfalva	—	—	—	—	—	—	
353	1051	538	Szárca	741	—	1038	433	900	—	—	—	944	142	816	ind.	Nagy-Margita	—	—	—	—	—	—	
405	1102	552	érk. Szécsány (3)	741	—	1038	433	900	—	—	—	950	148	825	ind.	Laudontanya	—	—	—	—	—	—	
1024	219	904	érk. Verseck (8)	701	—	1030	418	845	—	—	—	1001	159	838	ind.	*Szivattyutelep	—	—	—	—	—	—	
—	815	607	ind. Verseck (3)	701	—	1030	418	845	—	—	—	1009	*207	*348	ind.	Bethlentanya	—	—	—	—	—	—	
415	815	607	ind. Szécsány (3)	712	—	1030	418	845	—	—	—	1018	215	859	ind.	Temes-Paulis	—	—	—	—	—	—	
433	834	629	érk. Módos (4)	711	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	Verseck	—	—	—	—	—	—	
439	840	635	érk. Temesvár-Józsefv. (4)	701	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	Temesvár-Józsefváros	—	—	—	—	—	—	
440	1145	650	ind. Módos (4)	650	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	Budapest nyugati pályaudvar	—	—	—	—	—	—	
*449	1156	702	Fény	637	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	Báziás	—	—	—	—	—	—	
500	1207	717	Párdány	627	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	Gattaja	—	—	—	—	—	—	
512	1220	733	Jánosföld	617	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	Temes-Kubin	—	—	—	—	—	—	
521	1230	745	O-Telek	607	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
531	1240	758	Óregfalva	554	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
541	1250	811	Torontál-Ujvár	540	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
559	108	833	Csene	526	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
*607	116	843	*Kurjácska	526	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
614	123	854	Kécsa	512	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
622	*129	903	Klári	505	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
637	143	922	Uj-Zombolya	505	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
643	149	930	érk. Zombolya	410	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
987	406	1238	érk. Szeged	410	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
124	740	715	Bpest ny. pályaudvar	410	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	
314	531	—	érk. Temesvár-Józsefváros	410	—	1029	417	844	—	—	—	1024	219	904	érk.	—	—	—	—	—	—	—	

Jelmagyarázat. \*) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.  
 Megjegyzések. 1. Az állomásoknak neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 600 órától reggeli 559 perczig, a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva.

Jegyzet. A m. kir. Államvasutak vonatainak közlekedési ideje ezen menetrendben a közép-európai idő szerint van kitüntetve. Ezen idő és a budapesti idő között azon különbség van, hogy a budapesti időt jelző órák 16 perczrel többet mutatnak, mint a menetrendbe felvett közép-európai időt jelző vasuti órák. A román és bolgár Államvasutak Bessze vonalain, nemkülönben a török vasutak belső-konstantinápolyi fővonalán az új vasuti idő egy egész órával megelőzi a közép-európai időt.  
 Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a perczek számjegyeinek aláhúzásával (600—559) vannak megjelölve, a \*-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételesen fel- vagy leszállás végett áll meg.  
 A körvonalban a csatlakozó gyorsvonatok érkezési, illetve indulási óráját tüntetik fel.

**Hirdetmény.**

A nagyméltóságú földmiveltésügyi m. kir. miniszterium 1898. évi augusztus hó 3-án kelt 35630/IV/1. számú rendeletével a nagy-szt.-miklósi m. kir. földmives-iskolánál emelendő téli tanfolyam helyiség építését 3795 frt 15 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálat fogyanatosításának biztosítása céljából az 1898. évi augusztus hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati és szóbeli nyílt versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívják, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtt 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. A szóbeli versenytárgyalás résztvevői az 5%-nyi bánatpénzt a versenytárgyalás előtt tartoznak letenni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt N.-Becskekere, 1898. augusztus hó 9-án.  
M. kir. államépítészeti hivatal.

Basahid község.

8067. szám. 898.

696-8.3

**Hirdetmény.**

A basahidi nagyvendéglő épület 1898. évi augusztus hó 21-én délelőtt 9 órakor a község házában tartandó nyílt árverésen 1899. évi január hó 1-től három évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 515 frt bérösszeg, melynek 10%-a bánatpénztül az árverés előtt leteendő.

Egyéb feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Basahidon, 1898. évi augusztus hó 9-én.

Szávics,  
jegyző.Popov Arszén,  
bíró.**Nincs többé lábfájás!**

nincs tyukszem! nincs lábizzadás!  
nincs bőrkeményedés! nincs lábdagadás!  
nincs lábfagyás! nincs talpégés!  
ha cipőjét a dr. Högyes-féle szabadalm. asbest-talpbetéttel látja el.

Ára páronként 60 kr., kettős vastagságú 1 frt 20 kr.

Az asbest-talpbetét kitűnőségét legjobban bizonyítja az, hogy a os. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 21.900 pár szállított. Szétküldés utánvétel, vagy az összeg és 10 kr. portó előleges beküldése mellett — díjmentesen.

Árjegyzékek, köszönlíratok és felvilágosítások ingyen  
Általános asbestára-gyár betéti társaság  
Budapest, VI., Sziv-utca 18.  
323-50.20

**Törleszt. kölcsön földbirtokokra.**

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-30 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csak a legújabb törvények szerinti törlesztésig. Kérvényezés legkorábbi idő alatt.

— Convertálás helyes és díjmentes. —  
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjmentes. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtoknyomtatvány.

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.  
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden részéből, hatóságok és a legteljes mértékű földbirtokok által igénybe vehető.

701-3.1

**A nagykikindai járás főszolgabírájától.**

7974. közig. szám. 1898.

703-2.1

**Pályázati hirdetmény.**

Az évi 500 frt fizetéssel, 100 frt lakhér átalánnyal és anyakönyvvezetői helyettesé leendő kineveztetés esetén 20 frt tiszteletdíjjal javadalmazott Mokrin községi segédjegyzői állás, továbbá az 500-500 frt készpénzfizetéssel javadalmazott két irtóki állás választás utján betöltendő lévén, felszólítanak mindazok, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket — melyben a szerb nyelvnek mily mértékben való ismeretéről is említés teendő — folyó évi szeptember hó 1-ig ezen hivatalhoz nyújtsák be.

Nagy-Kikindán, 1898. évi augusztus 10-én.

Főszolgabíró szabadságon:

ifj. Steinbach Antal,  
tb. főszolgabíró.

843. szám B. v. k. 1898.

700-1.1

**Árverési hirdetmény.**

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagykikindai kir. törvényszéknek 1898. évi 9271 számú végzésével megkeresett tekintetes nbecskereki kir. járásbírósnak 1898. évi V. 377. szám alatt kelt végzése folytán Perjámosi-Haulikfalvi takarékpénztár részére, Zamurovics Mila és Lyubomir sz. eleméri lakosnál 1500 frt és jár. iránti biztosítási végrehajtás utján 1898. évi június 26-án lefoglalt 894 frt 60 kr-ra becsült butorokból álló ingóknak alperesek lakásán Sz. Eleméren bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladása 1898. évi augusztus 30-ik napjának délelőtti 8 órájára tüzetett ki az 1898. évi V. 377/4. sz. a. k. végzés alapján.

Együttal felhívják mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. c. z. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségeket végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1898. évi augusztus 8-án.

Kiss István,  
kir. bír. végrehajtó.**Kiadó nagy lakás.**

Alulírott házában egy

**6 lakó-, 2 cseléd-, 1 fürdőszobából**

álló és minden mellékkellyel bőven ellátott lakás azonnal kiadó.

Menczer Lipót,

644-5.5

Melencei-ut 289/7.

**Tüzi-játék!**

Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe jól felszerelt tüzi-játék készletemet, u. m.:

Röppentyű durranás és csillaggal, forgony, forgó nap, szökőkút, golyószóró, római gyertya, Turbilon, kézi kigyó, görög tűz, magnesium faklya, bomba, ágyudöreg, béka, földönfutó, mozsárágyu, calospinte és apró szalon darabok különféle nagyságban.

A megrendelésnél legelőszérűbb a tüzi-játéka szánt összeget meghatározni, az összeállítás az összeg irányában eszközölöm egy kis rajzmelléklettel.

Ro'sa Ignác,

697-3.2

N.-Becskekereken.

**Értesítés!**

Alólírott ezennel tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy lakását Breszlauból

NAGY-BECSKEREKRE  
tette át és az uri-utca 9. szám alatt minden a szakmájába vágó

**porcellán - Kachel - kályhákat,****kémény, takaréktűzhelyek**és  
**fürdőkádakat**

szállít, valamint javításokat elvállal.

Minták kívánatra küldetnek.

Mély tisztelettel

683-4.2

Marksz Oszkár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a  
Gizella-parton 2755. sz. a. Kurländer-udvar Telefon 89. sz.

**elsőrendű száraz tűzifa**

és Wildensteinségen—Richterhof-féle

**legjobb porosz szalon-köszén**

számára második elárusító helyet nyitottam és igyekezni fogok tisztelt vevőimet szolid és pontos kiszolgálás által mindenkor kielégíteni.

**Korona-utca 585. szám** alatti eddigi fatelepemen ezután is  
**elsőrendű tűzifa és valódi porosz szalon-köszén**  
szolgáltatok ki és kérem a t. közönséget, hogy eddigi jóindulatát ezután is tartsa meg irántam.

663-75.4

Kiváló tisztelettel

Telefon 35. sz.

**KURLÄNDER IMRE.**

Telefon 35. sz.

A Kurländer-udvarban még egynéhány ujonnan épült üzlethelyiség bérbeadandó.